

Annotatie commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)

Van: Mark Jongsma en Marcel van den Akker
Telefoon: 010-2672559
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb002837

Datum : 14 april 2025
Betreft : Annotatie Stevige Start 2024
Vergadering: 23 april 2024

1. Doel van de bespreking

Bespreken van de 7^e voortgangsrapportage van het programma Stevige Start.

2. Geschiedenis

Jaarlijks rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van het actieprogramma Stevige Start. De vorige commissiebespreking van Stevige Start was op [20 maart 2024](#).

Het actieprogramma Stevige Start zet zich sinds 2016 met partners vanuit verschillende domeinen in om kansenongelijkheid te voorkomen en elk kind zoveel mogelijk de kans te bieden zich goed en gezond te ontwikkelen. Daarbij richt het zich op de doelgroep -9 maanden tot 4 jaar. In 2018 is gestart met de Rotterdamse coalitie Stevige Start.

3. Te bespreken stukken

- Collegebrief over voortgangsrapportage Stevige Start 2024 ([25bb002560](#))

4. Aandachtspunten

Bij de bespreking kan de commissie een politiek oordeel geven over de voortgang van het actieprogramma Stevige Start en over de door wethouder Buijt gepresenteerde bijsturing.

Algemeen

In de wethoudersbrief staat meerdere keren dat er in 2025 extra aandacht komt voor de genoemde maatregelen in de tabellen. Hoe zich dit verhoudt tot de terugloop van financiële middelen wordt niet duidelijk gemaakt.

Hoofdresultaten werkagenda Stevige start

Vorig jaar zijn bij de opstelling van de werkagenda Stevige start voor 2023-2026 twee hoofdresultaten geformuleerd om invulling te geven als Rotterdam aan het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA):

1. Het aantal aanmeldingen bij het aanmeldpunt Moeders van Rotterdam is in 2026 toegenomen met 10% t.o.v. 2022.
2. Het bereik van interventies voor ondersteuning en hulp van (potentieel) kwetsbare (aanstaande) ouders gericht op opvoedvaardigheden, gehechtheid, sociale steun en preventie van kindermishandeling/huiselijk geweld is in 2026 met 10% gestegen t.o.v. 2022.

De beide hoofdresultaten zijn in 2024 behaald. Bij het tweede hoofdresultaat is toch een kanttekening te plaatsen. Want door terugloop in financiële middelen, is de ambitie van het tweede hoofdresultaat van 10% bijgesteld naar 5%.

Gebiedsgerichte aanpak in Charlois

In 2024 is begonnen met de gebiedsgericht aanpak in Charlois. Door deze aanpak hoopt de wethouder meer ouders in kwetsbare omstandigheden te bereiken. Het ontbreekt echter aan cijfers hoeveel ouders dan zijn bereikt. In 2025 wordt er extra aandacht besteedt aan de werving van vrouwen in Charlois voor *Centering Pregnancy* (groepsgerichte verloskundige zorg). Of bij deze gebiedsgerichte aanpak ook gebruik wordt gemaakt van NPRZ-middelen wordt niet duidelijk.

Ontwikkeling geboortecijfers

Uit de vorige voortgangsbrief bleek dat voor het eerst sinds 15 jaar de babysterfte en het aantal vroeggeboortes niet dalen en leek sprake van een lichte stijging in deze cijfers. Dit blijkt ook uit de voortgangsbrief over 2024, al blijft de vraag of dit een kortdurende verhoging is. Het Erasmus MC heeft in opdracht van het college in 2024 een analyse gedaan om meer zicht te krijgen op de factoren die deze trend beïnvloeden (zie p. 4).

Gebruik D-score

In de volgende voortgangsbrief wordt het onderzoek naar het gebruik van de D-score voor het identificeren en volgen van ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen op gebiedsniveau gepresenteerd. De D-score geeft een indicatie hoe kinderen zich motorisch, communicatief en sociaal ontwikkelen t.o.v. leeftijdgenoten.

Inzet in de preconceptiefase

Hulpverleners van de aangesloten organisaties (o.a. psychiatrie, maatschappelijke opvang, Centrum voor Jeugd en Gezin) en het 'Nu Niet Zwanger' team van de GGD voeren gesprekken met cliënten in kwetsbare omstandigheden over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie volgens de bewezen effectieve methodiek Nu Niet Zwanger. Vanaf 2025 wordt er aangesloten bij de landelijke registratie van Nu Niet Zwanger en wordt er alleen gerapporteerd over het aantal gesprekken dat de GGD zelf voert. Hierdoor verdwijnt het zicht op de gesprekken van de hulpverleners van de aangesloten organisaties. U kan aangeven of u dat wenselijk vindt.

Implementatie R4U

De implementatie van het signaleringsinstrument R4U voor verloskundigenpraktijken is net als in 2023 nog niet gelukt. De wethouder wil gezamenlijk met VWS een oplossing vinden. U kan aan de wethouder vragen welke vervolgstappen hij wanneer gaat zetten om dit bij VWS onder de aandacht te brengen zodat de implementatie wel gaat slagen.

Aanmeldpunt Moeders van Rotterdam (MvR)

Ook in 2024 is een stijgende lijn zichtbaar in de aanmeldingen bij de Moeders voor Rotterdam. De ondersteuning duurde in 2024 gemiddeld 36 weken (in 2023 was dit 41 weken). In de doorontwikkelingen wordt er momenteel meer aandacht gegeven aan de ontwikkeling van de opvoedvaardigheden. Vorig jaar schreef de wethouder dat de aanpak doorontwikkeld wordt in het

licht van Bestuursodracht Zorg ([23bb008742](#)). U kan de wethouder vragen naar de voortgang hiervan.

Ondersteuningsaanbod eerste 1000 dagen

In tabel 6 (p. 10) is te lezen hoeveel ouders een bepaalde vorm van ondersteuning en hulp tijdens de eerste 1000 dagen hebben ontvangen. De wethouder verwacht in 2026 een groei in bereik bij de vormen van ondersteuning en hulp die schommelingen laten zien. Waar een daling is te zien, wil hij in gesprek met aanbieders over de oorzaken en de mogelijkheden om bij te sturen. U kan aangeven of dat voor u voldoende is.

Kraamzorg

Ook in 2024 staat de kraamzorgsector onder druk door continuïteits- en capaciteitsproblemen. Dit is een landelijk probleem, in Rotterdam is het extra urgent door de grote populatie kwetsbare gezinnen in Rotterdam. De brancheorganisatie Geboortezorg en Zorgverzekeraars Nederland hebben afspraken over zorglevering tot en met 2025 vastgelegd met als doel dat de kraamzorg op de korte en lange termijn gegarandeerd blijft.

Versterken sociaal netwerk

In 2024 is gestart met Samenspeelgroepen die als doel hebben om de toeleiding naar de Voorschoolse educatie te verbeteren. In 2025 wordt de in 2024 gestarte pilot van Stichting buurtgezinnen voortgezet. Vraag- en steungezinnen worden aan elkaar gekoppeld.

Ouderbetrokkenheid en ervaringskennis

Er is in deze voortgangsbrief ook aandacht voor de behoeften en de leefwereld van ouders. Stevige Start werk steeds meer samen met ouders. De komende jaren wil Stevige Start vaders meer en beter betrekken. In de loop van 2025 wordt het onderzoek Samen Groeien 010 over hoe zorg beter afgestemd kan worden op ouders verwacht

5. Financiële en juridische consequenties

Onder het kopje financiën (p.13) is te lezen met welke gemeentelijke en rijksmiddelen het programma wordt uitgevoerd. De tabel geeft een overzicht van de te verwachte middelen tot en met 2026 (€ 1.227 mln. in 2025; € 1.408 mln. in 2026). De verwachting van VWS is dat in 2027 de GALA-middelen met 10% worden gekort.

Uit de tabel wordt niet duidelijk wat de realisatie is in 2024. Ook komen de GALA-bedragen niet overeen met de informatie uit de voortgangsbrief over 2023.

6. Achtergrondinformatie

Collegebrief over voortgangsrapportage Stevige Start 2023 ([24bb001207](#))

[MvR voor professionals | Rotterdam.nl](#)

[Moeders van Rotterdam - Stichting De Verre Bergen Rotterdam](#)

7. Verdere procedure

Raadsbehandeling is niet voorzien. Desgewenst kunt u een 2-minutendebat aanvragen voor de raadsvergadering van 15 mei 2025.